Lyhyesti sanottuna

Pahan päivän puskureille on nyt käyttöä

Rahoitusvakaus | 05.05.2020

Koronakriisi rasittaa Suomen taloutta sekä Suomessa toimivia pankkeja ja niiden asiakkaita monin tavoin. Pankit tarvitsevat nyt taloudellisia puskureita, joita ne ovat kerryttäneet runsaan kymmenen vuoden takaisen globaalin finanssikriisin jälkeen. Myöntämällä uusia lainoja ja lyhennysvapaita pankit voivat osaltaan auttaa yrityksiä ja kotitalouksia selviytymään akuutista kriisistä. Samaan aikaan pankkien tulee varautua siihen, että luottotappiot aiemmin myönnetyistä lainoista kasvavat.

Koronaviruspandemia on saanut talouden ja rahoitusmarkkinat kangertelemaan kaikkialla maailmassa. Ihmisten liikkumista ja kokoontumista sekä yritystoiminnan harjoittamista on rajoitettu, ja maailmantalous on kokenut ennennäkemättömän äkkipysähdyksen. Suomessa koronakriisi vähentää taloudellista toimintaa tuntuvasti vuoden 2020 aikana. Arviot talouskriisin pituudesta ja syvyydestä ovat vielä hyvin epävarmoja.

Suomen valtio, viranomaiset ja pankit ovat ryhtyneet monenlaisiin toimiin kotitalouksien ja yritysten auttamiseksi koronakriisin yli. Vakaviin taloudellisiin vaikeuksiin ajautuneet yritykset tarvitsevat velkarahoitusta ja suoraa tukea, jotta ne selviytyvät talouden yllättävästä ulkoisesta iskusta. Toimilla pyritään siihen, että yritysten tilapäiset kassavirtaongelmat ja työntekijöiden lomautukset eivät kärjistyisi konkurssiaalloksi ja suurtyöttömyydeksi.

Suomalaiset ovat hyvin varovaisia kuluttamaan, kun epävarmuus terveydestä ja omasta rahatilanteesta on kasvanut. Monien tulot ovat pienentyneet lomautusten, irtisanomisten tai oman yritystoiminnan vaikeuksien vuoksi. Ihmiset ostavat vähemmän tavaroita ja palveluita kuin hyvinä aikoina. Myös yhteiskunnan rajoitustoimet ovat vähentäneet mahdollisuuksia kuluttaa. Kotitaloudet lykkäävät suuria taloudellisia päätöksiä, kuten asunnon vaihtoa, kunnes talouden näkymät paranevat.

Asuntomarkkinoiden riskit ovat usein vaikuttaneet merkittävästi talous- ja finanssikriisien syntyyn ja vakavuuteen. Jos talouden taantuma pitkittyy, se voi laukaista kotitalouksien suuriin asunto- ja muihin lainoihin liittyviä riskejä sekä aiheuttaa häiriöitä asuntomarkkinoilla Suomessa ja muualla Pohjoismaissa. Pohjoismaat ovat haavoittuvaisia samankaltaisille riskeille, sillä kotitalouksilla on Pohjoismaissa runsaasti velkaa ja asuntolainat muodostavat suuren osan pohjoismaisten pankkien lainanannosta.

Suomessa toimivat pankit ja suuret yritykset hankkivat ison osan rahoituksestaan kansainvälisiltä rahoitusmarkkinoilta. Koronakriisi on aiheuttanut markkinoille jännitteitä ja epävarmuutta, kun osakkeet ovat halventuneet ja velkarahoitus on kallistunut. Keskuspankit ja rahoitusvalvojat ovat ottaneet käyttöön uusia keinoja markkinoiden vakauttamiseksi ja rahoituksen saatavuuden turvaamiseksi. Näiden toimien ansiosta pankit voivat myöntää lainoja ja tilapäisiä lyhennysvapaita kotitalouksille ja erikokoisille yrityksille.

Tulojen pienentyminen koronakriisin vuoksi vaikeuttaa monien yritysten ja kotitalouksien velanhoitoa. Suomessa toimivien pankkien luottotappiot voivat kasvaa merkittävästi lähivuosina. Pankit Suomessa ja Euroopassa kohtaavat kriisin kuitenkin vahvempina kuin globaalin finanssikriisin aikana noin kymmenen vuotta sitten. Lisäksi lainojen korot ovat historiallisen alhaiset. Tämä helpottaa velanhoitoa merkittävästi esimerkiksi 1990-luvun laman tilanteeseen verrattuna.

Asiasanat

korona, koronaviruspandemia, kotitaloudet, pankit, rahoitusvakaus, yritykset